

Udskriftsdato: 19. december 2025

VEJ nr 9561 af 14/08/2020 (Historisk)

Vejledning om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.fl. som følge af Aftale om ekstraordinært løft af ledige og Aftale om styrket opkvalificering

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, J.nr. 20/11116

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9598 af 31/08/2020

Vejledning om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.fl. som følge af Aftale om ekstraordinært løft af ledige og Aftale om styrket opkvalificering

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Justering af betingelser for tilbud
3. Puljen til uddannelsesløft (varige justeringer)
 - 3.1 *Dagpengemodtager kan tage særskilte dele af en erhvervsuddannelse*
 - 3.2 *Jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet kan få tilbud om grundforløb*
 - 3.3 *Adgang til alle erhvervsuddannelser - også uddannelser, som ikke udbyder skolepraktik*
4. Midlertidig ret til tilbud om erhvervsuddannelse på 110 pct. af den individuelle dagpengesats inden for mangelområder (midlertidig ordning)
5. Forhøjet dagpengesats til dagpengemodtagere, som påbegynder et uddannelsesløft inden for et mangelområde, i perioden fra 1. august til og med 31. december 2021
6. Faglært gennem voksenlærlingeordningen
7. Ordninger for erhvervsrettede kurser
 - 7.1 *Udvidelse af målgrupper og positivlister under den regionale uddannelsespulje*
 - 7.2 *Ret til et erhvervsrettet kursus ved arbejdsgivererklæring*
8. Kurser undtaget fra karens med 6 ugers jobrettet uddannelse
9. Statens refusion til kommunerne og kommunernes medfinansering til opkvalificering

1. Indledning

Regeringen har den 17. juni 2020 indgået to aftaler, som skal styrke uddannelse og opkvalificering til ledige: *Aftale om ekstraordinært løft af ledige* indgået ml. regeringen (S), V, DF, RV, SF og EL og *Aftale om styrket opkvalificering* indgået ml. regeringen (S), V, DF, RV og K.

Ændringerne vedrørende dels tiltag om et justeret uddannelsesløft og dels tiltag om ret til en erhvervsuddannelse på 110 pct. dagpenge i 2020-2021 er udmøntet med Folketingets vedtagelse af to lovforslag, som træder i kraft den 1. august 2020.

- Lov nr. 1051 af 30. juni 2020 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ekstraordinært løft af ledige med ret til en erhvervsuddannelse med forhøjet dagpengesats på 100 pct. i 2020-2021) (L 204).
- Lov nr. 1054 af 30. juni 2020 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksen og

lov om en rejsegarantifond (Justeret uddannelsesløft, udvidet adgang til fagene digital opgaveløsning og engelsk og bemyndigelse til Rejsegarantifonden) (L205).

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af de nye regler om opkvalificering på grundlag af lovteksten og forarbejderne hertil. Som led i aftalerne og lovændringerne er en del af tiltagene udmøntet i bekendtgørelse nr. 1123 af 3. juli 2020 om forsøg på beskæftigelsesområdet. Disse nye bestemmelser er ligeledes beskrevet i denne vejledning.

Hvor intet andet er anført i vejledningen, henviser paragrafanvisningerne til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (lov nr. 548 af 7. maj 2019 med senere ændringer).

2. Justering af betingelser for tilbud

I det følgende beskrives det nærmere, hvad der er justeret i de overordnede betingelser for tilbud.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 53. Tilbud skal så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse, jf. dog stk. 2-8 og § 54.

Stk. 2. For personer omfattet af § 6, nr. 1 og 2, kan tilbud om en uddannelse efter § 96 uanset stk. 1 gives, hvis tilbuddet styrker personens muligheder for fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse for tilbud efter § 97 a.

Stk. 4-8...

Efter § 53, stk. 1, skal tilbud så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse.

Som noget nyt er § 53, stk. 2, udvidet, således at jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet fremover også kan få tilbud om uddannelsesløft efter reglerne i § 96 (se nedenfor), hvis tilbuddet styrker personens muligheder for fast tilknytning til arbejdsmarkedet uanset § 53, stk. 1.

Det fremgår af § 53, stk. 3, at stk. 1 ikke finder anvendelse for tilbud efter § 97 a, som omhandler den midlertidig ordning for dagpengemodtagere med ret til en erhvervsuddannelse på en positivliste. Dermed skal tilbud om uddannelse efter § 97 a ikke opfylde betingelsen i § 53, stk. 1.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 55. Til personer, der modtager forsørgelsesydelse efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik eller lov om sygedagpenge eller modtager flekslønstilskud efter kapitel 20 i denne lov, kan der ikke gives et tilbud, som rækker ud over den dato, hvor personen er berettiget til den enkelte forsørgelsesydelse, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Personer, der er omfattet af bestemmelserne om revalidering i kapitel 21, herunder personer i forrevalidering, kan få tilbud, så længe personen er omfattet af kapitlet, jf. dog varighedsbegrænsningerne for de enkelte tilbud i §§ 61, 68, 85 og 91. 14

Stk. 3. For personer, der ved ydelsesskift fortsat er omfattet af en målgruppe i § 6, kan jobcenteret beslutte, at et tilbud kan fortsætte, hvis alle betingelser for tilbuddet er opfyldt efter de regler, der gælder for den målgruppe, som personen fremover er omfattet af. Betingelserne skal være opfyldt på tidspunktet, hvor personen skifter ydelse, bortset fra betingelserne i §§ 63, 77-79 og 87. Tilbuddet fortsættes efter reglerne for den målgruppe, som personen fremover er omfattet af, og den samlede varighed af tilbuddet før og efter ydelsesskiftet kan ikke overstige de varighedsbegrænsninger, der gælder for denne målgruppe efter §§ 61, 68, 85 og 91.

Stk. 4. Der kan gives tilbud efter §§ 96 og 97 a, som rækker ud over den dato, hvortil personen er berettiget til den enkelte forsørgelsesydelse, og personen har ret til at fortsætte tilbuddet, hvis personen ved ydelsesskift fortsat er omfattet af en målgruppe i § 6. Tilbuddet fortsættes på den ydelse, som personen er berettiget til efter ydelses- og målgruppeskift.

Det fremgår, som noget nyt, af § 55, stk. 4, 1. pkt., at der kan gives tilbud om uddannelse efter §§ 96 og 97 a, som rækker ud over den dato, hvortil personen er berettiget til den enkelte forsørgelsesydelse, og personen har ret til at fortsætte tilbuddet, hvis personen ved ydelsesskift fortsat er omfattet af en af målgrupperne i § 6.

Dermed kan der gives et tilbud, som rækker ud over en dagpengemodtagers ret til dagpenge, herunder en eventuel forlænget dagpengeperiode, og et tilbud til en jobparat kontanthjælpsmodtager, som rækker ud over retten til kontanthjælp. Retten til at fortsætte tilbuddet gælder, selvom personer i den nye målgruppe ikke i øvrigt har mulighed for tilbud inden for puljen.

Det fremgår af § 55, stk. 4, 2. pkt., at tilbuddet fortsættes på den ydelse, som personen er berettiget til efter ydelses- og målgruppeskift. Retten til at fortsætte tilbuddet giver dermed ikke ret til at fortsætte på en bestemt forsørgelsesydelse. Det er således betingelserne for at modtage forsørgelsesydelsen, der afgør, om en person har ret til ydelsen. Hvis personen ikke har ret til en ydelse efter ydelseslovgivningen, vil personen kunne færdiggøre uddannelsen på SU, hvis pågældende har ret til det, eller som selvforsørgende, det vil sige uden ydelse.

Dette betyder eksempelvis, at en dagpengemodtager, der er startet på en uddannelse efter §§ 96 og 97 a, har ret til at fortsætte sin uddannelse på kontanthjælp efter, at pågældendes dagpengeret er ophørt, hvis personen er berettiget til kontanthjælp. Personen vil under uddannelsen modtage den kontanthjælp, som pågældende er berettiget til efter lov om aktiv socialpolitik. Personen fortsætter således uddannelsen på en ny ydelse og er ikke berettiget til at færdiggøre uddannelsen på den tidligere dagpengesats.

3. Puljen til uddannelsesløft (varige justeringer)

I det følgende er de varige justeringer til puljen til uddannelsesløft, som fremgår ved ændringer til § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, beskrevet nærmere.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 96. Inden for en pulje kan personer omfattet af § 6, nr. 1, som er fyldt 30 år, få tilbud om en hel eller en del af en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser, og personer omfattet af § 6, nr. 2, som er fyldt 30 år, kan få tilbud om et grundforløb på en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser i følgende tilfælde:

1) Personen har ikke en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med eller overstiger en erhvervsuddannelse.

2) Personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de seneste 5 år.

Stk. 2. Under uddannelsen er personen fritaget fra pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde.

3.1 Dagpengemodtagere kan tage særskilte dele af en erhvervsuddannelse

I medfør af § 96, stk. 1, er der fremover *ikke* krav om, at dagpengemodtagere skal have tilbud om en hel erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft. Jobcenteret kan således give dagpengemodtagere tilbud om dele af en erhvervsuddannelse. Det kan f.eks. være et grundforløb eller et kortere uddannelsesforløb på erhvervsuddannelsen.

3.2 Jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet kan få tilbud om grundforløb

Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at personer omfattet af § 6, nr. 2, som er fyldt 30 år, inden for puljen til uddannelsesløft kan få tilbud om et grundforløb på en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser. Personer omfattet af lovens § 6, nr. 2, er jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet. For disse personer, vil det – ligesom for dagpengemodtagere – være en betingelse, at:

- 1) Personen ikke har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med eller overstiger en erhvervsuddannelse (det vil sige, at personen er ufaglært), eller
- 2) Personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de seneste 5 år, (det vil sige, at personen er faglært med en forældet uddannelse).

En person anses for faglært, hvis vedkommende har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse.

En erhvervsuddannelse er en uddannelse efter lov om erhvervsuddannelser. Det kan f.eks. være en uddannelse til bager eller slagter.

En uddannelse anses for forældet, hvis personen ikke har anvendt sin uddannelseskompetencer i en jobfunktion eller som adgang til en stilling de seneste 5 år.

Tilbud om et grundforløb på en erhvervsuddannelse til jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet kan gives, hvis tilbuddet styrker personens muligheder for fast tilknytning til arbejdsmarkedet, og at tilbuddet alene kan gives efter aftale med personen. Jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere har dermed ikke pligt til at tage imod et sådant tilbud. Men når personen har indgået aftale med jobcenteret om tilbuddet, har personen pligt til at påbegynde og deltage i tilbuddet.

Jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, der deltager i tilbud om et grundforløb på en erhvervsuddannelse inden for uddannelsesløftet, er fritaget fra pligten efter lov om aktiv socialpolitik til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde.

Beskæftigelsesministeren har hjemmel i § 13 c i lov om aktiv socialpolitik til at fastsætte nærmere regler om, at kravet om at udnytte arbejdsmulighederne i §§ 13 og 13 a kan fraviges under deltagelse i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v.

I medfør af denne hjemmel, vil der blive fastsat, at jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, der deltager i tilbud om et grundforløb på en erhvervsuddannelse, jf. § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, ikke har pligt til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde. Dette forventes blive fastsat i bekendtgørelse om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparate.

3.3 Adgang til alle erhvervsuddannelser – også uddannelser, som ikke udbyder skolepraktik

Med hjemmel i lovens § 99, stk. 1, er der fastsat nærmere regler om puljen i bekendtgørelse nr. 1122 af 3. juli 2020 om puljen til uddannelsesløft. I bekendtgørelsen er der bl.a. fastsat regler om puljens anvendelsesområde, herunder er kravet om, at en uddannelse skal kunne gennemføres med skolepraktik, blevet afskaffet. Det betyder, at ledige nu også kan påbegynde uddannelser, der ikke udbyder skolepraktik, som fx inden for SOSU-området.

4. Midlertidig ret til tilbud om en erhvervsuddannelse på 110 pct. af den individuelle dagpengesats inden for mangelområder (midlertidig ordning)

I det følgende er den nye, midlertidige ret til et uddannelsesløft på 110 pct. af den individuelle dagpengesats, hvis uddannelsen er inden for mangelområder, nærmere beskrevet.

Det bemærkes, at de varige ændringer af puljen til uddannelsesløft (se ovenfor) også vil gælde for den midlertidige ordning, dog vil retten alene gælde for dagpengemodtagere og retten gælder ikke dele af en erhvervsuddannelse.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Midlertidig ordning med ret for dagpengemodtagere til tilbud om en erhvervsuddannelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft

§ 97 a. I perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021 har personer omfattet af § 6, nr. 1, som er fyldt 30 år, ret til et tilbud om en erhvervsuddannelse efter

lov om erhvervsuddannelser, som fremgår af en positivliste, jf. stk. 2, i følgende tilfælde, jf. dog stk. 4:

1) Personen har ikke en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med eller overstiger en erhvervsuddannelse.

2) Personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de seneste 5 år.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeriet udarbejder en landsdækkende positivliste over erhvervsuddannelser, hvor der er behov for arbejdskraft, som afgrænser, hvilke erhvervsuddannelser personen kan vælge imellem.

Stk. 3. En person, som er under uddannelse, jf. stk. 1, er fritaget fra pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde.

Stk. 4. Der kan ikke gives tilbud efter stk. 1, hvis personen inden for de seneste 6 måneder er ophørt med et tilbud efter § 96, som er påbegyndt forud for den 1. august 2020.

Med § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, indføres en midlertidig ordning for dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, hvor disse personer får ret til tilbud om en erhvervsuddannelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, i perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021.

Det betyder, at i perioden fra og med den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021 har dagpengemodtagere, som er fyldt 30 år, ret til et tilbud om en erhvervsuddannelse efter lov om erhvervsuddannelser, som fremgår af en positivliste. Retten gælder i følgende tilfælde:

- 1) Personen har ikke en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med eller overstiger en erhvervsuddannelse. Bestemmelsen i 1. pkt. omfatter dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte.
- 2) Personen har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse, men hvor uddannelsen ikke har været anvendt i de seneste 5 år. Det vil sige faglærte dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som har en forældet erhvervsuddannelse.

For at få ret til tilbud under den midlertidige ordning, skal der gives tilbud om en hel erhvervsuddannelse. Dagpengemodtagere kan dermed ikke få tilbud om f.eks. et grundforløb i en erhvervsuddannelse under den midlertidige ordning. Der er dog ikke krav om, at hele erhvervsuddannelsen skal kunne afsluttes inden for personens dagpengeperiode.

En person anses for faglært, hvis vedkommende har en erhvervsuddannelse eller anden erhvervsrettet uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med, men ikke overstiger, en erhvervsuddannelse. En erhvervsuddannelse er en uddannelse efter lov om erhvervsuddannelser. Det kan f.eks. være en uddannelse til baker eller slagter. En uddannelse anses for forældet, hvis personen ikke har anvendt sin uddannelseskompetence i en jobfunktion eller som adgang til en stilling de seneste 5 år.

Dagpengemodtagere, som er omfattet af bestemmelsen, får en ret til et sådant tilbud om en erhvervsuddannelse på positivlisten over for jobcenteret. Jobcenteret skal således ikke fortage en vurdering af, om f.eks. tilbuddet er den rigtige indsats for at bringe den enkelte dagpengemodtager tilbage til arbejdsmarkedet, eller om pågældende har de nødvendige kompetencer til at gennemføre uddannelsen.

Der er dog ikke tale om en ret over for erhvervsskolerne. Dagpengemodtagere skal dermed opfylde de almindeligvis gældende betingelser for optagelse m.v. på erhvervsuddannelsen.

For at afklare dagpengemodtagerens kompetencer, herunder få synliggjort og dokumenteret uformel eller skjulte kvalifikationer, som er opnået via job, og dermed evt. få mulighed for at få afkortet den ønskede erhvervsuddannelse via en formel anerkendelse heraf, kan jobcenteret f.eks. give dagpengemodtagere tilbud om en realkompetencevurdering (RKV). Da dagpengemodtagere får ret til tilbuddet om en erhvervsuddannelse, skal forudgående tilbud dog kunne afvikles inden starten på tilbuddet om erhvervsuddannelsen.

Det fremgår af § 97 a, stk. 2, at Beskæftigelsesministeriet udarbejder en landsdækkende positivliste over erhvervsuddannelser, hvor der er behov for arbejdskraft, som afgrænser, hvilke erhvervsuddannelser personen kan vælge imellem. Positivlisten er udarbejdet med inddragelse af Beskæftigelsesrådets teknikerggruppe. Beskæftigelsesrådets teknikerggruppe har ud fra deres kendskab til arbejdsmarkedet valideret den gældende positivliste fra 2016 med den seneste udvikling på arbejdsmarkedet. Den nye liste vil maksimalt kunne omfatte uddannelser (trin og specialer), der tilsammen udgør op til 23 pct. af den samlede uddannelsesaktivitet på erhvervsuddannelserne. Positivlisten er offentliggjort på STAR's hjemmeside.

Det fremgår af § 97, a, stk. 3, at personen under uddannelsen er fritaget fra pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde. Dermed er personen fritaget fra både at søge og tage job, herunder dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter i jobloggen, mens personen deltager i uddannelsen. Selvom retten til tilbud efter § 97 a alene omfatter dagpengemodtagere, vil personen efter forslaget til § 55, stk. 4, have ret til at færdiggøre tilbuddet om erhvervsuddannelsen ved et ydelsesskift, hvis personen efter ydelsesskift fortsat er omfattet af en af målgrupperne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Det indebærer, at en dagpengemodtager, der f.eks. overgår til kontanthjælp, også vil skulle være fritaget fra pligten til at være aktivt arbejdssøgende og stå til rådighed for henvist arbejde under tilbuddet efter § 13, stk. 1, og § 13 a i lov om aktiv socialpolitik.

Det fremgår af § 97 a, stk. 4, at der ikke kan gives tilbud efter stk. 1, hvis personen inden for de seneste 6 måneder er ophørt med et tilbud efter § 96, som er påbegyndt forud for den 1. august 2020. Bestemmelsen omfatter dagpengemodtagere, der er påbegyndt et tilbud om en erhvervsuddannelse efter § 96 forud for den 1. august 2020, og som dermed modtager dagpengesats under tilbuddet efter de dagældende regler i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Bestemmelsen betyder, at der indføres en karenperiode, således at disse dagpengemodtagere ikke har ret til, og at jobcenteret ikke kan give et tilbud efter lovens § 97 a, før der er gået 6 måneder efter ophøret med den tidligere uddannelse. Det medvirker til, at en dagpengemodtager ikke afbryder en allerede igangværende erhvervsuddannelse for umiddelbart herefter at få ret til et nyt tilbud om en erhvervsuddannelse efter lovens § 97 a, begrundet i ønsket om at kunne opnå en højere dagpengesats til gennemførelsen af et uddannelsesforløb muligvis magen til det forløb, som ville kunne blive afbrudt.

5. Forhøjet dagpengesats til dagpengemodtagere, som påbegynder et uddannelsesløft inden for et mangelområde, i perioden fra 1. august 2020 til og med 31. december 2021

I det følgende er ændringerne vedrørende forhøjelsen af dagpengesatsen som følge af den midlertidige ret til et uddannelsesløft inden for mangelområder (positivliste) nærmere beskrevet.

Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

§ 48 a. Et medlem, der deltager i tilbud om en erhvervsuddannelse efter § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, modtager dagpenge med et beløb, der svarer til 80 pct. af højeste dagpenge, jf. §§ 47 og 70, dog højst et beløb svarende til medlemmets hidtidige dagpengesats, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Et medlem, der påbegynder et tilbud om en erhvervsuddannelse efter § 96 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats i perioden fra den 1. januar 2020 til og med den 31. december 2020, modtager uanset stk. 1 dagpenge med et beløb svarende til medlemmets hidtidige dagpengesats, jf. §§ 47 og 70, hvis uddannelsen fremgår af en liste udarbejdet efter § 33 a, stk. 5, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. lovbekendtgørelse nr. 1342 af 21. november 2016 med senere ændringer.

Stk. 3. Et medlem modtager dagpenge med et beløb svarende til 110 pct. af medlemmets hidtidige dagpengesats, dog højst 110 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. §§ 47 og 70, hvis medlemmet påbegynder en erhvervsuddannelse efter § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det fremgår i § 48 a, stk. 3, at et medlem vil modtage dagpenge med et beløb svarende til 110 pct. af medlemmets hidtidige dagpengesats, dog højst 110 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. §§ 47 og 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring, hvis medlemmet påbegynder en erhvervsuddannelse efter § 97 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Bestemmelsen betyder, at en dagpengemodtager, som vil påbegynde et tilbud om uddannelsesløft efter § 97 a, hvor uddannelsen fremgår af en landsdækkende positivliste, under uddannelse vil kunne modtage dagpenge med op til 110 pct. af medlemmets individuelle dagpengesats. Den omtalte liste omfatter uddannelser inden for fag med behov for arbejdskraft. For en nærmere beskrivelse af indholdet af positivlisten henvises til denne vejlednings beskrivelse af § 97 a, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Nedenfor gennemgås eksempler på dagpengenes størrelse ved 3 forskellige individuelle dagpengesatser.

Eksempel 1

Hvis et medlem har fået beregnet sin individuelle dagpengesats til 90 pct. af dagpengenes højeste beløb svarende til ca. 17.175 kr. pr. måned, vil pågældende efter forslaget få udbetalt 17.175 kr. x 110 pct. = 18.893 kr. pr. måned svarende til en stigning 1.718 kr. pr. måned.

Eksempel 2

Hvis et medlem har fået beregnet sin individuelle dagpengesats til 100 pct. af dagpengenes højeste beløb svarende til 19.083 kr. pr. måned, vil pågældende efter forslaget få udbetalt 19.083 x 110 pct. = 21.002 kr. pr. måned svarende til en stigning på 1.919 kr. pr. måned.

Det bemærkes, at dagpengene udbetales med de nævnte satser, så længe personen deltager i tilbuddet. Hvis personen færdiggør uddannelsen i løbet af dagpengeperioden, vil personen vende tilbage til det ordinære dagpengeniveau. Hvis dagpengeperioden udløber, inden den ledige har færdiggjort uddannelsen, overgår vedkommende til den ydelse, personen herefter er berettiget til – f.eks. kontanthjælp eller SU – mens uddannelsen færdiggøres. Deltagelse i tilbuddet giver således ikke ret til dagpenge efter udløb af dagpengeretten, herunder en eventuel forlænget dagpengeret, jf. § 55, stk. 1 og 2 i lov om arbejdsløshedsforsikring.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 100. Personer omfattet af § 6, nr. 1, har pligt til at tage imod tilbud efter kapitel 11-14 i hele ledighedsperioden, jf. §§ 55 og 56 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det gælder dog ikke, hvis pligten til tilbud er bortfaldet efter § 106, efter regler udstedt i medfør af § 103 eller under deltagelse i jobrettet uddannelse efter kapitel 9. – *Stk. 2.* Personer omfattet af § 6, nr. 2 og 3, har pligt til at tage imod tilbud efter kapitel 11-14 i hele perioden, hvor de modtager ydelse efter lov om aktiv socialpolitik. Det gælder dog ikke, hvis pligten til tilbud er bortfaldet efter § 106. – *Stk. 3.* Tilbud om uddannelse efter §§ 96 og 97 a kan alene gives efter aftale med personen. Personen har pligt til at påbegynde og deltage i tilbuddet, når personen har indgået aftale med jobcenteret om tilbuddet.

Den nye bestemmelse i § 100, stk. 3, omhandler både dagpengemodtagere, som kan få tilbud om henholdsvis hele eller en del af en erhvervsuddannelse, og jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet, som kan få tilbud om grundforløb efter lovens §§ 96 og 97 a og fastslår, at disse tilbud skal aftales med de pågældende personer.

Disse personer har dermed ikke pligt til at tage imod et af disse tilbud efter §§ 96 og 97 a. Men personen har pligt til at påbegynde og deltage i tilbuddet, når pågældende har indgået aftale med jobcenteret om tilbuddet. Deltager en dagpengemodtager ikke i eller afbryder personen tilbuddet, vil det efter regler i arbejdsløshedsforsikringsloven og regler fastsat i medfør af loven, kunne få dagpengemæssige konsekvenser for dagpengemodtagere.

Det samme gælder for jobparate kontanthjælpsmodtagere og overgangsydelsesmodtagere uden for introduktionsprogrammet. Deltager personen ikke i eller afbryder personen tilbuddet, vil det kunne få ydelsesmæssige konsekvenser for pågældende efter reglerne om sanktioner ved manglende udnyttelse af arbejdsmuligheder m.v. i lov om aktiv socialpolitik, herunder særligt sanktionerne i §§ 36 og 39-40 i lov om aktiv socialpolitik.

6. Faglært gennem voksenlærlingeordningen

I det følgende er det nye forsøg med styrkelse af voksenlærlingeordningen beskrevet nærmere.

Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet

Forsøg med voksenlærlingeordningen med bl.a. udvidet målgruppe

§ 9. Beskæftigelsesministeren har givet tilladelse til, at der gennemføres forsøg i alle jobcentre med til- skud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med voksne, jf. kapitel 23 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Forsøget indebærer, at:

1) Den forudgående periode, som er fastsat i lovens § 155, stk. 1, nr. 2, hvor ledige skal have modtaget visse offentlige forsørgelsesydelse m.v., skal i forsøgsperioden være på mindst 3 måneder.

2) Muligheden for tilskud efter lovens § 155, stk. 2, til personer, der kommer fra beskæftigelse, udvides i forsøgsperioden, så den også omfatter personer, som er fyldt 25 år og har en uddannelse, som nævnt i § 155, stk. 1, nr. 1, når uddannelsen ikke har været anvendt i de seneste 5 år.

3) Den landsdækkende liste over uddannelser inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, som er nævnt i § 155, stk. 2, finder ikke anvendes i forsøgsperioden, i forbindelse med bevilling af tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med personer, der kommer fra beskæftigelse, jf. nr. 2 og lovens § 155, stk. 2.

Stk. 2. Forsøgstilladelsen indebærer en fravigelse af § 155, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Forsøgsperioden løber fra den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021, og gælder for uddannelsesaftaler påbegyndt senest den 31. december 2021 og hvor arbejdsgiver har søgt om tilskud inden den 31. december 2021.

Det fremgår af § 9 i bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, at der i en forsøgsperiode fra den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021 gennemføres forsøg med en udvidelse/lempelse af adgangen til tilskud under voksenlærlingeordningen. Forsøget indebærer bl.a., at:

- 1) Kravet om forudgående ledighed for faglærte ledige, som ikke har en forældet uddannelse, lempes i forsøgsperioden fra 6 måneder til kun at være 3 måneder.
- 2) Muligheden for tilskud til borgere, der kommer fra beskæftigelse, udvides, så den også omfatter borgere med forældet uddannelse, dvs. borgere, som ikke har anvendt uddannelsen i de seneste 5 år.
- 3) Den landsdækkende positivliste over uddannelser inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, *ikke* finder anvendelse i forbindelse med bevilling af tilskud til arbejdsgivere, der indgår uddannelsesaftale med borgere, som kommer fra beskæftigelse.

Forsøgsperioden løber fra 1. august 2020 til og med 31. december 2021 og gælder for uddannelsesaftaler påbegyndt senest den 31. december 2021, og hvor arbejdsgiver har søgt om tilskud inden den 31. december 2021.

De øvrige betingelser for tilskud efter voksenlærlingeordningen i kapitel 23 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats skal fortsat være opfyldt. Det vil bl.a. sige, at tidspunktet for, hvornår alderskravet skal vurderes (ved uddannelsesaftalens påbegyndelse), er uændret. Tidspunktet for, hvornår ledighedskriteriet og elevens højst fuldførte uddannelse skal vurderes (ved påbegyndelse af det aktuelle uddannelsesforløb), er også uændret.

Forsøgsbestemmelsen for voksenlærlingeordningen får virkning for både nye uddannelsesaftaler, som påbegyndes fra den 1. august 2020, hvor bekendtgørelsen træder i kraft, og for allerede påbegyndte uddannelsesaftaler, hvor der endnu ikke er bevilget voksenlærlingetilskud, men hvor arbejdsgiveren nu efter forsøgsbestemmelsen vil opfylde betingelserne for voksenlærlingetilskud.

Tildeling af voksenlærlingetilskud vil alene ske fremadrettet fra det tidspunkt arbejdsgiver ansøger, jf. § 158, stk. 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

7. Ordninger for erhvervsrettede kurser

I det følgende er forsøget med den regionale uddannelsespulje nærmere beskrevet. Det gælder dels udvidelse af målgruppen, og dels udvidelse af brugen af de regionale positivlister. Endelig er den midlertidige ret til korte og erhvervsrettede kurser nærmere beskrevet.

Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet

Forsøg med den regionale uddannelsespulje

§ 10. Beskæftigelsesministeren har givet tilladelse til, at der gennemføres forsøg i alle jobcentre, hvorefter staten, inden for den regionale uddannelsespulje, jf. § 97 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, refunderer 80 pct. af kommunernes udgifter til vejledning og opkvalificering i form af korte, erhvervsrettede uddannelsesforløb i følgende tilfælde:

1) Personer omfattet af § 6, nr. 1-8, § 6, nr. 9, som modtager ledighedsydelse, og § 6, nr. 10-13, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan få tilbud om vejledning og opkvalificering i form af korte, erhvervsrettede uddannelsesforløb, der fremgår af den regionale positivliste, i det RAR-område, hvor kommunen er beliggende eller i de tilstødende RAR-områder.

2) Personer omfattet af § 6, nr. 1-5, § 6, nr. 6 og 7, som ikke er i job eller driver selvstændig virksomhed, § 6, nr. 8, § 6, nr. 9, som modtager ledighedsydelse, og § 6, nr. 10, 11 og 13, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, har ret til tilbud om vejledning og opkvalificering i form af ét kort, erhvervsrettet kursus på op til 3 måneder, hvis der foreligger en arbejdsgivererklæring om ordinær ansættelse af minimum 3 måneders varighed uden tilskud. Kurset skal være relevant for at kunne varetage jobbet, og kan afholdes i op til 3 måneder forud for ansættelsen og i op til 3 måneder efter ansættelsens start hos arbejdsgiver, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Personer omfattet af stk. 1, nr. 2, kan kun få tilbud om ét kursus, der har relation til samme arbejdsgiver.

Stk. 3. Kurset efter stk. 1, nr. 2, som afholdes efter ansættelsens start, skal være aftalt med arbejdsgiveren mens personen er ledig, og personen skal have minimum 6 måneders forudgående ledighed, som opgøres efter reglerne i § 9 i bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats. Kurset skal ligge ud over den opkvalificering, som arbejdsgiveren almindeligvis forudsattes at give.

Stk. 4. Jobcentret betaler arbejdsgiverens udgifter til kurset efter stk. 1, nr. 2, som afholdes efter ansættelsens start og udbetales på baggrund af arbejdsgiverens ansøgning herom til jobcentret på baggrund af dokumenterede udgifter.

Stk. 5. Fordeling af puljemidler foretages på baggrund af kommunernes aktive tilkendegivelser af, hvor stor del af den fordelte bevilling, de forventer at anvende.

Stk. 6. Forsøgstilladelsen indebærer en fravigelse af:

1) § 97, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, hvorefter personer omfattet af § 6, nr. 1, kan få tilbud om korte erhvervsrettede uddannelsesforløb efter en regional positivliste.

2) § 1, stk. 2, § 2, stk. 1 og 2, og § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om den regionale uddannelsespulje, hvor der bl.a. fremgår regler om, at alene dagpengemodtagere kan få korte, erhvervsrettede uddannelsesforløb inden for puljen, at kommunen alene kan få dækket 80 pct. af driftsudgifterne til uddannelsesforløb, der fremgår af den regionale positivliste i det RAR-område, hvor kommunen er beliggende, og at fordelingen af tilsagn sker ud fra objektive kriterier ud fra kommunernes andel af dagpengemodtagere.

Stk. 7. Forsøgsperioden løber fra den 1. august 2020 til og med den 31. december 2020.

Stk. 8. Uddannelsesforløb, der er påbegyndt senest den 31. december 2020, kan færdiggøres, selvom forløbet har slutdato efter dette tidspunkt

7.1 Udvidelse af målgruppe og positivlister under den regionale uddannelsespulje

Det fremgår af § 10 i bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, at der gennemføres forsøg, som udvider den regionale uddannelsespulje.

Det indebærer, at målgruppen for den regionale uddannelsespulje udvides til alle ledige (undtaget fleksjobbere).

Desuden udvides brugen af positivlisterne, så der kan bevilges kurser, som fremgår af positivlisten i jobcentrets eget område eller (som noget nyt) af positivlisterne i de tilstødende RAR-områder.

Det bemærkes, at disse to dele af forsøget forventes fastsat ved lov og med varig virkning fra 1. januar 2021.

7.2 Ret til et erhvervsrettet kursus ved arbejdsgivererklæring

Forsøget giver derudover ledige ret til at påbegynde et erhvervsrettet kursus, forudsat at den ledige har en arbejdsgivererklæring om ansættelse på minimum 3 måneder fra en arbejdsgiver, og at kurset er relevant for at kunne varetage jobbet.

Retten gælder alle målgrupper, undtaget borgere i fleksjob, selvforsørgende ledige samt borgere i beskæftigelse. Dermed vil sygedagpengemodtagere og borgere i jobafklaring, som er ansat hos en arbejdsgiver eller driver selvstændig virksomhed, ikke kunne benytte retten. Baggrunden er, at disse personer allerede forudsættes at skulle vende tilbage til deres job eller deres selvstændige virksomhed ved hel eller delvis raskmelding.

Kurset kan maksimalt have en varighed på 3 måneder og kan ligge både forud for og efter ansættelsesstart. Hvis kurset ligger efter ansættelsesstart, skal borgeren have mindst 6 måneders forudgående ledighed, og kurset skal være aftalt med arbejdsgiverens, mens borgeren er ledig. Varighedsbegrænsningen på 3 måneder gælder uanset om kurset placeres før ansættelsesstart, efter ansættelsesstart eller overlapper med ansættelsesstart. Kurset kan tidligst påbegyndes 3 måneder før ansættelsesstart og skal være afsluttet senest 3 måneder efter ansættelsesstart.

Derudover skal opkvalificeringen ligge ud over den opkvalificering, som arbejdsgiveren almindeligvis forudsættes at give.

Retten til et erhvervsrettet kursus gælder for ét kursus pr. person pr. arbejdsgiver. Det betyder, at borgeren ikke vil kunne bruge retten i forhold til den samme arbejdsgiver to gange, uanset hvor lang tid der går fra, at retten er brugt i første omgang.

Det fremgår endvidere af § 10 stk. 1, nr. 2, at ansættelsen som minimum skal have en varighed på 3 måneder. Dette for at understøtte intentionen om, at retten skal styrke borgerens tilbagevenden til varig beskæftigelse i et konkret job.

8. Kurser undtaget fra karens under 6 ugers jobrettet uddannelse

I det følgende er forsøg med undtagelse for karens under seks ugers jobrettet uddannelse, hvis kurset er inden for et område med mangel på arbejdskraft, nærmere beskrevet.

Bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet

Kurser undtaget fra karens under 6 ugers jobrettet uddannelse

§ 11. Beskæftigelsesministeren har givet tilladelse til, at kurser på den landsdækkende positivliste for 6 ugers jobrettet uddannelse, der er identificeret som særligt relevante for arbejdsmarkedets behov, undtages fra karensperioden på 5 uger i § 48, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. De særligt relevante kurser på listen er markeret som undtaget fra karensperioden.

Stk. 2. Forsøgstilladelsen indebærer en fravigelse af § 48, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, § 3 i bekendtgørelse om 6 ugers jobrettet uddannelse til forsikrede ledige og § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om fleksjob. Efter disse bestemmelser kan uddannelsen tidligst påbegyndes efter 5 ugers sammenlagt ledighed.

Stk. 3. Forsøgsperioden løber fra den 1. august 2020 til og med den 31. december 2021.

Stk. 4. Uddannelsesforløb, der er påbegyndt senest den 31. december 2021, kan færdiggøres, selvom forløbet har slutdato efter dette tidspunkt.

Det fremgår af § 11 i bekendtgørelse om forsøg på beskæftigelsesområdet, at der gennemføres forsøg med ca. 70 kurser, som er undtaget for karens i forbindelse med seks ugers jobrettet uddannelse. Det betyder, at dagpengemodtagere og fleksjobvisiterede, som er berettiget til 6 ugers jobrettet uddannelse, kan påbegynde et kursus fra første ledighedsdag i stedet for efter fem ugers ledighed, hvis kurset er undtaget fra karens. Forsøgsperioden løber fra den 1. august til og med den 31. december 2021.

Disse særlige kurser vil blive markeret med undtagelse for karens på den landsdækkende positivliste for 6 ugers jobrettet uddannelse, og findes på star.dk.

9. Statens refusion til kommunerne og kommunerens medfinansiering til opkvalificering

I det følgende er betydningen af ændringerne for statens refusion til kommunerne og kommunernes medfinansiering nærmere beskrevet.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

§ 195. Staten refunderer 50 pct. af en kommunes driftsudgifter for personer omfattet af § 6, nr. 7, 8, 11 og 13, når udgiften angår følgende:

- 1) Tilbud efter kapitel 14, herunder deltagerbetaling, jf. dog §§ 196 og 196 a.
- 2) Partnerskabsaftaler efter § 15.
- 3) Opkvalificering i forbindelse med ansættelse efter § 161.
- 4) Undervisningsmaterialer efter § 172.
- 5) Merudgiftsgodtgørelse efter § 176.

§ 196. Inden for en pulje refunderer staten 80 pct. af en kommunes udgifter til tilbud om uddannelse efter § 96, herunder udgifter til et fortsat tilbud, hvis personen skifter målgruppe, jf. § 55, stk. 4.

Stk. 2. Inden for en pulje refunderer staten 80 pct. af en kommunes udgifter til tilbud om korte erhvervs- rettede uddannelsesforløb efter § 97.

§ 196 a. Staten refunderer 80 pct. af en kommunes udgifter til tilbud efter § 97 a, herunder udgifter til et fortsat tilbud, hvis personen skifter målgruppe, jf. § 55, stk. 4.

§ 195, nr. 1, omfatter refusion til kommunerne for deres udgifter til køb af uddannelser mv., som gives som tilbud efter kapitel 14 til personer i jobafklarings- og ressourceforløb, førtidspensionister og unge under 18 år med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats.

Bestemmelsen fastlægger, at hvis staten refunderer kommunens udgifter efter § 196 eller § 196 a (om kommunernes refusion under puljen til uddannelsesløft), så kan kommunen ikke samtidig opnå refusion efter § 195.

Der vil være tale om få tilfælde, hvor en person, der deltager i tilbud efter §§ 96 eller 97 a, ved ydelses- skift/ målgruppeskift overgår til en af ovennævnte målgrupper, og hvor staten efter § 196 refunderer 80 pct. af udgifterne til tilbud, der fortsættes i den nye målgruppe.

Det fremgår af § 196, stk. 1, at kommunerne inden for puljen kan få refusion for 80 pct. af udgifterne til tilbud efter § 96, herunder også til dele af en erhvervsuddannelse og også til udgifter vedrørende tilbud, der fortsættes efter skift af ydelse/målgruppe.

De nærmere regler om fordeling, udbetaling og administration m.v. af puljen er med hjemmel i lovens § 99, stk. 1, fastsat i bekendtgørelse nr. 1122 af 3. juli 2020 om puljen til uddannelsesløft.

Det fremgår af § 196 a, at staten refunderer 80 pct. af en kommunes udgifter til tilbud efter § 97 a, herunder udgifter til et fortsat tilbud, hvis personen skifter målgruppe, jf. § 55, stk. 4.

Bestemmelsen omfatter kommunernes ret til refusion vedrørende den lovbundne midlertidige ordning i § 97 a, hvor dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, og som er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, i en periode har ret til en erhvervsuddannelse, som fremgår af en positivliste. For disse tilbud refunderer staten 80 pct. af udgifterne til køb af erhvervsuddannelser inden for ordningen, og det gælder også, når personen skifter ydelse/målgruppe og fortsætter tilbuddet.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 14. august 2020

CHRISTIAN SOLGAARD